

Σε διαρκή εγρήγορση για τις προκλήσεις Ερντογάν

Τα σενάρια που επεξεργάζεται η Αθήνα για τις κινήσεις της Αγκυρας. Ορόσημο η Σύνοδος Κορυφής του NATO στη Μαδρίτη, στα τέλη Ιουνίου

Του ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ
p.galiatsatos@realnews.gr

Μπορεί τα χαμόγελα και οι χειραψίες να περίσσεψαν στις σύντομες συναντήσεις που είχαν ο υπουργός Εθνικής Αμυνας Νίκος Παναγιωτόπουλος με τον Τούρκο ομόλογό του Χουλουσί Ακάρ (στις Βρυξέλλες) και ο Νίκος Δένδιας με τον Τούρκο υπουργό Εξωτερικών Μεβλούτ Τσαβούσογλου (στο Φόρουμ των Πρεσβιών), ωστόσο δεν έπεισαν την Αθήνα όσον αφορά τις τουρκικές προθέσεις. Στο υπουργείο Εξωτερικών και στο υπουργείο Αμυνας παραμένουν σε εγρήγορση για κάθε ενδεχόμενο. Αυτό δεν θα αλλάξει σύντομα. Διπλωματικές πηγές επισημαίνουν πως οι Τούρκοι πάντα φορούν το προσωπείο της διπλωματικής αβρότητας όταν επίκειται ένα σημαντικό γεγονός και τώρα έχουν μπροστά τους τη Σύνοδο Κορυφής του NATO στη Μαδρίτη (29 και 30 Ιουνίου), όπου, με επίκεντρο τη Σουηδία και τη Φινλανδία, διαπραγματεύονται για όλα όσα τους «καίνε». Αλλωστε, η επικείμενη ένταση των δύο σκανδιναβικών χωρών στο NATO ήταν το κύριο θέμα στην ατζέντα των μυστικών συζητήσεων που έγιναν στις αρχές της περασμένης εβδομάδας στο Βερολίνο ανάμεσα στον εξ απορρήτων του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, Ιμπραήμ Καλίν, τον σύμβουλο Εθνικής Ασφάλειας των ΗΠΑ Τζέ-

ικ Σάλιβαν, τον Γερμανό ομόλογό του Γενς Πλότνερ, τον Βρετανό Στίβεν Λάβγκροβ και τον Γάλλο Φιλίπ Ερέρα. Οπως έγινε γνωστό, στη συνάντηση συζητήθηκε και το θέμα του Αιγαίου. Σύμφωνα με διπλωματικές πηγές, ο Καλίν έλαβε τα μηνύματα που οδήγησαν την Τουρκία στο συμπέρασμα ότι είναι σκόπιμο να αναδιπλωθεί προσωρινά.

Η «αποκλιμάκωση»

Πάντως, ακόμα και αν η «αποκλιμάκωση» συνεχιστεί, ακόμα και αν υπάρξει κάποια κίνηση διπλωματικής αβρότητας προς την πλευρά του Κυριάκου Μητσοτάκη από τον ίδιο τον Ερντογάν (μια χειραψία ή ακόμα και μια σύντομη συνάντηση στη Σύνοδο Κορυφής του NATO), κανείς στην ελληνική κυβέρνηση δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να επιστρέψουν πολύ σύντομα ο σουλτάνος και οι Τούρκοι αξιωματούχοι στη ρητορική της έντασης και της κλιμάκωσης. Και αυτό διότι οι επιθέσεις στην Ελλάδα και οι προκλήσεις αποτελούν κομβικό στοιχείο στη στρατηγική που ακολουθεί ο Ερντογάν για να συσπειρώσει τους εθνικιστές ψηφοφόρους και να δείξει ότι είναι ο γνήσιος που δεν διστάζει να τα βάλει με τη Δύση. Αν, μάλιστα, οι Τούρκοι αποτύχουν με τον εκβιασμό που επιχειρούν να αποσπάσουν ανταλλάγματα από τη Σουηδία, τη Φινλανδία, την Ε.Ε. και τις ΗΠΑ, τότε θεωρείται δεδομένο ότι η ρητορική της έντασης θα ξαναπάρει το πάνω



χέρι. Ωστόσο, κυβερνητικά στελέχη εκτιμούν ότι ένας νέος γύρος έντασης και προκλήσεων δεν θα οδηγήσει σε ένα θερμό επεισόδιο,

αφενός γιατί κάτι τέτοιο δεν συμφέρει τον Ερντογάν, αφετέρου γιατί φοβάται πως σε αυτή την περίπτωση οι Αμερικανοί (στους οποίους καταλογίζει την ευθύνη για το πραξικόπημα του 2016) θα προσπαθήσουν να τον ρίξουν.

Η Τουρκία, ωστόσο, διαθέτει μια σειρά από επιλογές, με τις οποίες θα προσπαθήσει να κάνει τη ζωή δύσκολη στην Αθήνα. Στο διπλωματικό επίπεδο, αναμένονται οι πρώτες κινήσεις, πιθανότατα με μια νέα επιστολή της Τουρκίας στον ΟΗΕ όπου θα αναπτύσσονται οι τουρκικές διεκδικήσεις στο Αιγαίο. Η ελληνική απάντηση σε σχέση με τις τουρκικές αιτιάσεις για την αποστρατιωτικοποίηση των νησιών αναρτήθηκε στην επίσημη ιστοσελίδα του ΟΗΕ στις 7 Ιουνίου και, πλέον, η νέα τουρκική επιστολή αναμένεται σε διάστημα από δύο έως τέσσερις εβδομάδες. Παράλληλα, βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη μια διπλωματική καμπάνια που προσπαθεί να εμφανίσει την Ελλάδα ως θύτη και την Τουρκία ως θύμα.

Οι τουρκικές πρεσβείες έχουν λάβει οδηγίες να κατηγορούν την Αθήνα ότι απειλεί με μονομερή επέκταση των χωρικών υδάτων στα 12 ναυτικά μίλια, ότι εξοπλίζει τα νησιά και απειλεί την Τουρκία, ότι γίνονται παραβιάσεις του τουρκικού εναέριου χώρου από τα ελληνικά μα-



g.paganis@realnews.gr

η άποψη
του ΓΙΩΡΓΟΥ
ΠΑΓΑΝΗ

Οι αυταπάτες του Στόλτενμπεργκ

ΑΝ ΕΡΕΥΝΟΥΣΑΝ οι εταιρείες σφυγμομέτρησης της ελληνικής κοινής γνώμης τις πλέον αντιπαθείς προσωπικότητες του διεθνούς πολιτικού στερεώματος, είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα έβρισκαν σε περίοπτη θέση τον Νορβηγό πολιτικό του Εργατικού Κόμματος που από το 2014 και μετά κατέχει τη θέση του 13ου γενικού γραμματέα του NATO. Η υπερβολική του ροπή να υπερασπίζεται ως «λογική» κάθε παράλογη αξίωση της Αγκυρας και ο δραματικός του τόνος κάθε φορά που κάποιος δημοσιογράφος τού επισημαίνει ότι η Τουρκία ίσως να μην ενστερνίζεται το όραμά του για «κοινή άμυνα» εδράζονται στη λανθασμένη πεποίθηση ότι δεν μπορεί να υπάρχει NATO δίχως Τουρκία και ότι οι Τούρκοι λατρεύουν τη Δύση και όσα τους προσφέρει. Στον αντίποδα της σκέψης του Σκανδιναβού πολιτικού, αναλυτές μέσα και έξω από την Τουρκία διαπιστώνουν ότι το σχέδιο να μάθει ο μέσος Τούρκος πολίτης των κεντρικών και ανατολι-

κών επαρχιών να ζει όπως η πλειονότητα των συμπατριωτών του στα μικρασιατικά παράλια απέτυχε παταγωδώς. Ο ισλαμιστής παλεύουν να περάσουν ως κυρίαρχη την άποψη ότι η Δύση δεν είναι σύμμαχος, αλλά ένας οιονεί αντίπαλος που καταπιέζει μια περιφερειακή δύναμη με «ένδοξο παρελθόν». Οι ίδιες πηγές επισημαίνουν ότι ο γιαλαντζί σουλτάνος είναι διπλά επικίνδυνος, καθώς, ενώ εδώ και πολλά χρόνια ανταγωνίζεται την υστεροφημία του Κεμάλ Ατατούρκ, τώρα θα πρέπει να δώσει μάχη για την πολιτική του, ίσως και τη φυσική του επιβίωση, όποτε γίνουν εκλογές. Και αυτό δεν είναι πρόβλημα μιας κυβέρνησης στην Ελλάδα, γιατί κανείς δεν γνωρίζει αν και πότε οι Τούρκοι θα κάνουν το «απονενομημένο διάβημα», μεταφέροντας τη ρητορική τους στο πεδίο. Και τότε θα φανεί στην πράξη αν οι δαπάνες για την άμυνα ήταν επένδυση ειρήνης για τις επόμενες γενιές των Ελλήνων.